

NATIONAAL VLAAMSCH COMITEIT
TOT VERDEDIGING VAN DE VLAAM-
SCHE ZAAK IN BELGIË, een kortstondig in
Nederland gevestigde formatie, waarvan de in 1914
naar Nederland getrokken Vlamingen René de
Clercq, Leo Meert, Karel van den Oever en Dirk
de Vos de hoofdfiguren waren.

Men voelde onder de Vlamingen, zowel in Neder-
land als in het bezette België, de noodzaak van een
centraal leidend orgaan van het activisme. Op 5 ja-
nuari 1917 stuurden De Clercq en Meert namens het
Comiteit een telegram aan president W. Wilson,
waarin ze de Amerikaanse president hun sympa-
thie betuigden met zijn pogingen om tot een spoed-
ige en duurzame vrede te komen op grond van de
bescherming van de rechten en vrijheden van
kleine volkeren. Ze spraken de hoop uit dat dit zou
leiden tot het herstel van een neutraal België met
daarbinnen autonomie voor het tot dusver zo ver-
ongelijkte Vlaanderen.

Het eigenmachtige optreden van het Comiteit in
Nederland wekte ontstemming bij de activisten in
België. Het misnoegen werd nog groter toen bleek
dat het Nationaal Vlaamsch Comiteit in Nederland

ook een nota overhandigd had aan baron Fallon, Belgisch gezant in Den Haag, met het verzoek die door te sturen aan de Belgische regering in Le Havre. Ook in de nota werd de verwachting uitgesproken dat een neutraal en onafhankelijk België spoedig hersteld zou zijn en dat de noden en rechten van het Vlaamse volk erkenning zouden vinden. Op de vergaderingen van activisten te Brussel werd het optreden van het Comité met klem afgekeurd. Zo werd op 15 januari beslist De Clercq een brief te sturen met het verzoek niet meer in het openbaar op te treden zonder voorafgaand overleg met de Brusselse groep. Daar was men druk bezig een leidend orgaan te scheppen om op te treden in naam van het Vlaamse volk. In Brussel werd op 4 februari 1917 een **Vlaamsch Nationale Landdag** gehouden waar de **Raad van Vlaanderen** werd opgericht. In *De Toorts* bleef men nog wat nakaarten over het vredesinitiatief van president Wilson, maar het Comité in Nederland doofde uit als een nachtkaaars.

LITERATUUR: *De Toorts* (10 juni 1916-13 januari 1917); – A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging?*, 1933; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I, 1969; – L. Wils, *Flamenpolitiek en aktivisme*, 1974; – K. Hulpiau, *René de Clercq (1877-1932). Een monografie*, 1986.

LAMMERT BUNING* EN KOEN HULPIAU